

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

ערר 1201-24
ערר 1202-24
ערר 1203-24
(ערר קורונה)

לפני כבוד חברי הוועדה:
ערן עסיס, עו"ד - יו"ר
צבי פרלמוטר, רו"ח - חבר

העוררת: ש. אלברט עבודות ציבוריות, שרותי נקיון, אחזקה ופיקוח בע"מ
ח.פ. 511354359
באמצעות עו"ד סיון הניק

נ ג ד

המשיבה: **רשות המסים**
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. העררים שלפנינו הוגשו בגין החלטת המשיבה לדחות על הסף את בקשת העוררת להארכת מועד להגשת בקשות למענקי הוצאות קבועות, בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **החוק**). ייאמר כבר כעת כי לאחר שעיינו בערר ובהסברים ובמסמכים שמסרה העוררת לבקשתנו, ראינו לנכון לדחות את הערר על הסף, בהיעדר עילה להתערבות.

2. האירועים הצריכים לענייננו הם כדלהלן:

א. ביום 22.5.2022 פנתה העוררת לראשונה אל המשיבה בבקשה לאשר לה "לפנים משורת הדין" להגיש בקשות למענק. פניה נוספת, הכוללת הבהרות ופרטים נוספים, נשלחה למשיבה ביום 14.8.2022. בתמצית נציין כי העוררת טענה שלא הגישה בקשה למענק מן הטעם שניסתה למצות זכויות לפיצוי לפי הסדר אחר, וכן הזכירה משבר רפואי ואישי שפקד את בני המשפחה שהעסק בבעלותה (טענות העוררת יובהרו ביתר פירוט להלן).

ב. ביום 16.11.2022, לאחר פגישה שהתקיימה אצל מנהל קרן הפיצויים בנוכחות ב"כ העוררת, הודיע מנהל הקרן כי החליט לדחות את הבקשה להגשת התביעות באיחור. החלטה זו נמסרה לעוררת באמצעות הדואר האלקטרוני.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- ג. ביום 12.2.2023 פנה ב"כ העוררת אל מנהל הקרן וביקש ממנו לפתוח את האפשרות להגיש תביעות. במענה לפניו זו, הוסכם באותה העת על פתיחה טכנית בלבד כדי לאפשר להגיש השגה על ההחלטה (כך ציין גם מנהל הקרן בהודעת הדואר האלקטרוני שנשלחה ביום למחרת).
- ד. בהתאם, הוגשו במערכת הממוחשבת ביום 24.2.2023 בקשות למענקי הוצאות קבועות בגין תקופות הזכאות: מרץ-אפריל 2020, נובמבר-דצמבר 2020, ינואר-פברואר 2021, מרץ-אפריל 2021 ומאי-יוני 2021.
- ה. ביום 27.2.2023 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשות שהוגשו לשנת 2021, אולם בשונה מההחלטה הקודמת של מנהל הקרן – הודעת הדחייה כללה נימוקים לגופו של עניין, ללא התייחסות לבעיית האיחור בהגשת הבקשה (הבקשה נדחתה בשל היעדר קשר סיבתי). ביום 28.2.2023 הגישה העוררת השגה על החלטה זו.
- ו. ביום 31.5.2023, החליטה המשיבה לתקן את ההחלטה מיום 27.2.2023 (שבגינה הוגשה השגה), וזאת מכוח סמכות המשיבה לפי סעיף 12(ב) לחוק. בהחלטה המתקנת הובהר כי בהודעת הדחייה נפלה טעות, ונקבע כי תביעות המענקים נדחות על הסף, בשל האיחורים הניכרים בהגשתן. בהחלטה מטעם מנהל הקרן הובעה ביקורת כלפי ב"כ העוררת בגין הניסיון להתעלם מהחלטה קודמת שכבר נמסרה לו. לצד זאת התייחס מנהל הקרן לסמכותו המצומצמת למתן ארכות בנסיבות חריגות וקבע כי לא הוצגו טעמים מיוחדים המצדיקים זאת. גם על החלטה זו הגישה העוררת השגה (הוגשה ביום 8.7.2023).
- ז. ביום 3.7.2024 דחתה המשיבה את השגתה של העוררת. בהחלטתה התייחסה המשיבה לנימוקי ההשגה מיום 28.2.2023 (דהיינו, להשגה שהוגשה לגופו של עניין), וטענה כי העוררת בחרה שלא להגיש השגה על החלטה המתקנת, שנסבה על האיחור בהגשת הבקשה בלבד (אם כי כאמור, מדובר בטעות שכן ההשגה מיום 8.7.2023 התייחסה להחלטה המתקנת).
3. כנגד החלטה האחרונה הגישה העוררת את העררים שלפנינו.
4. נעיר כי החלטות המשיבה, שניתנו במערכת הממוחשבת, התייחסו לשלוש מתוך חמש הבקשות שהגישה העוררת – בגין כל אחת מתקופות הזכאות בשנת 2021 הופק מסמך החלטה נפרד, ואילו שתי הבקשות בגין המענקים לתקופות הזכאות בשנת 2020 לא נענו. מובן עם זאת כי החלטת המשיבה הינה כוללנית ומתייחסת לבקשת העוררת להאריך את המועד להגשת תביעות המענק – כך עולה מההחלטה הראשונה (שנמסרה לעוררת בדואר אלקטרוני), וכך ניתן להבין ממילא מנימוקי ההחלטה. החלטה זו מתייחסת אפוא לכל תקופות הזכאות שבגינן הוגשה בקשת הארכת המועד.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

5. בשולי הדברים נציין כי כבר עסקנו בעניינה של העוררת במסגרת ערר 1257-23 ש. אלברט **עבודות ציבוריות, שירותי ניקיון, אחזקה ופיקוח בע"מ נ' רשות המסים** (ניתן ביום 3.9.2023; להלן – **הערר הקודם**). הערר הקודם נסב על בקשת העוררת למענק בגין תקופת האומיקרון, וזאת מכוח חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), תשפ"ב-2022. בערר הקודם לא התעוררה טענה לאיחור בהגשת הבקשה, ואולם טענותיה של העוררת נדחו לגופן.

דיון והכרעה

6. בהתאם לתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמינהל ובוועדת הערר), התשפ"א-2020 רשאית ועדת הערר לדחות ערר על הסף אם מצאה שהוא אינו מגלה עילה להתערבות הוועדה. נוכח האיחור הניכר בהגשת בקשת הארכת המועד, החלטנו לדחות את הערר על הסף.

7. המועד להגשת תביעה למענק קבוע בסעיף 11 לחוק. ככלל, תחילת התקופה להגשת בקשות היא ב-15 לחודש שלאחר תקופת הזכאות, והחוק הקנה לעוסקים 90 ימים בלבד להגשת הבקשות (סעיפים 11(א)-(ב)). לצד זאת הסמיך המחוקק את המנהל להודיע על ארכה כללית, אשר תאריך את התקופה המרבית להגשת בקשות בתקופות נוספות שלא תעלינה על 180 ימים – קביעה בתחולה רוחבית שאותה יש לפרסם גם באתר האינטרנט של המשיבה (סעיף 11(ג)).

8. הלכה למעשה, במועד שבו הגישה העוררת את בקשת הארכה, חלפו חודשים ואף שנים מתום המועד האחרון להגשת הבקשות (בהתאם לכל אחת מהתקופות). התקופה המאוחרת ביותר היא תקופת מאי-יוני 2021, שלגביה ניתן היה להגיש בקשות החל מיום 15 ביולי 2021 ועד יום 13 באוקטובר 2021 (ככל הידוע לוועדה, לא פורסמה ארכה כללית אשר האריכה את התקופה המרבית להגשת בקשות לגבי תקופת זכאות זו). עולה אפוא כי בקשת הארכה הוגשה רק בחלוף 221 ימים מתום התקופה המרבית, שבה הייתה רשאית העוררת להגיש את בקשת המענק האחרונה. מטבע הדברים, משך האיחור גדול עוד יותר כשמדובר בתקופות זכאות קודמות, שהמועד האחרון להגשת בקשות אליהם היה מוקדם יותר (בכל אחת מהתקופות בהתאם למועד הקבוע בחוק ולארכות הכלליות שפורסמו לגביה).

9. כאן המקום להדגיש כי המחוקק הורה מלכתחילה על טווח זמנים קצר מאוד להגשת בקשות למענקים. מדובר במענקים כלל ארציים, רחבי היקף, בעלי השלכה כבדה על

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

תקציב המדינה. המועד המתוחם שנקבע לצורך הגשת בקשות, איפשר למשרד האוצר לאמוד את סך ההוצאה הצפויה בכל תקופת מענקים ולהיערך לכך מבחינה תקציבית.

10. נוכח טענות העוררת, נזכיר כי הגשת הבקשות לא הייתה כרוכה במאמץ יוצא דופן. המערכת הממוחשבת להגשת בקשות נבנתה על מנת להקל על העוסקים את תהליך ההגשה, וכל שנדרש לצורך הגשת הבקשה היה להזין מספר לא גדול של נתונים רלוונטיים. טווח הזמן של 90 הימים שנקבע להגשת הבקשה הוא אכן קצר, ואולם ניתן היה לעמוד בכך בנקל. אין צורך להזכיר כי דבר קיומם של המענקים פורסם בכלי התקשורת; השיח הציבורי בעניין המענקים היה ער ביותר ובוודאי שלא ניתן היה "לפספס" זאת. לו חפצה העוררת במענקים, היה עליה להגיש בקשות במועד, כפי שעשו עוסקים רבים אחרים כדוגמתה.

11. בכתב הערר טענה העוררת כי לא הגישה בקשות למענקים כיוון שהסתמכה על מכתב מאת החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי, מיום 15.3.2020, בעניין קבלני ניקיון כדוגמתה של העוררת, בדבר זכות לפיצוי בתנאים מסוימים מכוח החוזה. במכתב זה, שיצא יומיים בלבד לאחר השבתת הלימודים ומוסדות החינוך עם פרוץ מגפת הקורונה, הובהר שמדובר בזכות מסויגת, למצבים שבהם קבלן הניקיון אינו זכאי לפיצוי מהמדינה או מגורם רשמי אחר. כמו כן הובהר כי הפיצוי מיועד למצבים שהפסקת העבודה אינה עולה על 30 ימים.

12. מאז מכתב זה התארך משבר הקורונה, וחלפו חודשים ואף שנים. תחילה, החברה למשק וכלכלה הבהירה בהודעה מיום 6.4.2020 כי קיימת אי ודאות לגבי מתווה הפיצוי, והורתה על הגשת חשבונות בגין העבודה שבוצעה בפועל בלבד, לפני ההשבתה (היינו, ללא הפיצוי החוזי). בהמשך, הזכות לפיצויים ולמענקים הובהרה במסגרת הסדרים כלל ארציים – החלטת הממשלה בעניין המענק לתקופת הזכאות מרץ-אפריל 2020, ולאחריה החוק. אין צורך לשוב ולהזכיר כי האפשרות להגשת בקשות למענקים פורסמה בקנה מידה רחבה, בהזדמנויות שונות לאורך תקופה זו.

13. נוכח הזמן שחלף לאחר שתוכניות המענקים פורסמו ואושרו, טענת העוררת נותרת תמוהה. העוררת הניחה לזכאותה למענקי הוצאות קבועות לחלוף, אף שהמועד האחרון להגשת בקשות פורסם ברבים, ובה בעת, היא לא דרשה ולא קיבלה פיצוי מלקוחותיה בהתאם לטענותיה.

14. אילו הסתמכה העוררת על המכתב הראשון של החברה למשק וכלכלה ועל זכותה לפיצוי בשיעור 50%, לכאורה היה עליה למצות קודם לכן את זכאותה למענקים, בהתאם לחוזה ובהתאם לאמור במכתב עצמו. בהקשר זה, קשה להתעלם גם מהעובדה שמכתב מטעם עורך דינה של העוררת בעניין זה נשלח לאחת מהרשויות המקומיות ביום 6.10.2021 בלבד

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- בחלוף למעלה משנה וחצי(!) מאז מכתב המשכ"ל; דהיינו, גם זכות זו לא מוצתה על ידי העוררת בזמן אמת.
15. העוררת אמנם הציגה מספר מסמכי התחשבות מהם עולה כי הפיצוי החוזי יושם בתקופות מסוימות. מכל מקום, לא ברור מה הביא את העוררת להניח שהיא יכולה או צריכה להימנע מהגשת בקשות למענקים, ולהסתפק בזכות התיאורטית לפיצויים חוזיים – זכות שכבר מלכתחילה הובהר כי היא מסויגת. אדרבא, לו נפגעה העוררת כתוצאה ממגפת הקורונה, היה עליה לעמוד על זכויותיה ולתבוע הן את מענק הקורונה והן את הפיצוי החוזי.
16. לצד זאת טענה העוררת כי שורה של טרגדיות ומשברים אישיים שפקדו את בעלי החברה ואת מייצגיה העמידו אותה בפני מצוקה חריגה וקשה, שמנעה ממנה לתפקד באופן רגיל. מבלי להיכנס לפרטים, נציין כי מצבם הרפואי של הוריה של מנהלת החברה העוררת הידרדר בזה אחר זה, בשל מחלות קשות שהתגלו בשנת 2018 (אצל אביה, בעל העסק באותה העת) ובשנת 2019 (אצל אימה, אשר אף נפטרה בשנת 2020), וכן כי רואה החשבון המייצג של העוררת לקה אף הוא במחלה קשה בשנת 2019. מסמכים רפואיים בעניין זה הוצגו לוועדה.
17. העוררת ביקשה שהוועדה תיתן את דעתה לתמונה הכוללת, ואכן, קשה להתעלם מהאירועים הקשים שפקדו את העוררת ואנשיה בזה אחר זה. אולם משברים אישיים מסוג זה, חמורים וקשים ככל שיהיו, אינם יכולים להצדיק איחור כה גדול בהגשת הבקשה. אילו חרגה העוררת בשבועות ספורים מטווח הזמן של 90 הימים שהוקצו על ידי המחוקק, עקב אירוע אישי קשה, ניתן היה לצפות מהמשיבה לגלות גמישות מסוימת. נרשה לעצמנו לומר כי אף איחור של חודשים מועטים היה מתקבל בהבנה על רקע של נסיבות אישיות קשות מעין אלו. אולם לא בכך עסקינן.
18. בתקופות הרלוונטיות, בשיא מגפת הקורונה ובשלבים השונים של התפרצויות המגפה, העוררת התעלמה כליל מכל נושא המענקים. בד בבד עם הקשיים האישיים שאיתם התמודדה העוררת, היה לה עסק, שאותו היא המשיכה לנהל. עם כל ההבנה למצב האישי המורכב והקשה, לא ניתן לקבל את הטענה שבכל שנת 2021, וכן בתחילת שנת 2022, לא הייתה לעוררת או למי מטעמה ולו השהות המינימלית לעסוק בהגשת הבקשה.
19. כאן המקום להעיר כי מחלתו של רואה החשבון המייצג אינה יכולה להוות עילה. כתברה פעילה, העוררת נזקקת באופן שוטף לשירותי ראיית חשבון, לרבות עריכת דוחות והגשת מסמכים לרשות המסים. ככל שרואה החשבון נקלע למשבר אישי, ויהיו הסיבות לכך אשר יהיו, אך מתבקש היה שהעוררת תמלא את חובותיה באמצעות מייצג אחר. עם כל ההבנה למצב, אין לקבל את הטענה כי **במשך למעלה משנתיים** לא היה לעוררת פנאי לאתר רואה חשבון.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

20. נוכח הנסיבות הקיצוניות, לא ראינו צורך להידרש לשאלה האם המשיבה מוסמכת להתיר לעוסק מסוים להגיש בקשה למענק באיחור, מעבר לארכות הכלליות הקבועות בחוק. המשיבה ציינה כי היא סבורה שעניין זה נבחן בהתאם לאמות המידה הנהוגות במקרה איחור בנקיטת הליך ערעור או השגה, היינו, ניתן להידרש לבקשה באיחור במקרה שקיימים "טעמים מיוחדים" לכך (ראו והשוו ערר 1458-23 לנבו שיווק ואחזקות בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 13.8.2023; והשוו לפסיקה בעניינים אחרים: בר"מ 901/14 ויקטור עבוד נ' עיריית חיפה, ניתן ביום 6.7.2014; בר"מ 6612/19 רשות האוכלוסין וההגירה נ' פלוני, ניתן ביום 31.12.2019; וראו החלטות ועדת ערר לעניין שירות התעסוקה (קורונה) בעניין זה, כגון ערר 1018-20 אמרלד נ' שירות התעסוקה הישראלי, ניתן ביום 17.12.2020). כך או כך, אמת המידה לעניין זה היא קיומם של "טעמים מיוחדים" שאינם בשליטת המבקש; ספק בעינינו אם בכלל ישנם טעמים אישיים או נסיבות חריגות שיש בהם כדי להצדיק הארכת מועד בחלוף זמן רב כל כך. מכל מקום בנסיבות שלפנינו לא מצאנו שיש לכך הצדקה.

21. נציין בשולי הדברים, כי לא ראינו לנכון לקיים דיון בערר, חרף בקשתה של העוררת. בהליך שבפנינו העוררת מיוצגת כדבעי. טענותיה הובהרו היטב, ואף על פי כן, הן נעדרות תוחלת משפטית. לא ראינו הצדקה לקיים דיון, שהיה עשוי לטעת בעוררת תקוות שווא, מקום שאמת המידה המשפטית והנסיבות שפורטו בהרחבה לעיל מובילות לתוצאה חד משמעית. משכך, לא נותר לנו אלא לדחות את הערר על הסף. למותר לציין כי גם במקרים שבהם אין הוועדה דוחה על הסף את הערר, היא רשאית לדון ולהכריע על סמך המסמכים שהוגשו בערר, וכך ממילא ראינו הצדקה לנהוג גם במקרה זה.

22. הערר נדחה על הסף. בהתחשב בטענות העוררת לגבי מצבה הקשה, איננו עושים צו להוצאות.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, כ"ג אלול תשפ"ד, 26/09/2024, בהעדר הצדדים.

1203-24, 1202-24, 1201-24

צבי פרלמוטר, רו"ח
נציג ציבור

ערן עסיס, עו"ד
יו"ר הועדה